

Heliga Treenighetens dag – 2018 – LARS BORGSTRÖM (LFS)

Tekster: Salme 99; Jes 6:1-7; Rom 11:33-36; Joh. 3:15

”Fadern, Sonnen och den Helge Ande”

Jesus blev vid ett tillfälle om natten uppsökt av en av judarnas rådsherrar, fariséen Nikodemus. Denne vågade inte öppet visa sitt intresse för den nye läraren, men ville ändå ha undervisning. Han förstod nämligen att Jesus var en sann lärare. Han sade: ”Rabbi, vi vet att du är en lärare som kommer från Gud. Ingen kan göra de tecken som du gör om inte Gud är med honom” (v 2). Jesus ledde genast in samtalet på det allra viktigaste, hur en människa blir född på nytt och får evigt liv.

Den nya födelsen är nödvändig på grund av syndafördärvet

"Jag säger dig sanningen" sade Jesus till Nikodemus, "Den som inte blir född på nytt kan inte se Guds rike" (v 3). Det är alltså enligt Herren omöjligt att inom ramen för det vanliga, naturgivna livet "se", d.v.s. uppleva eller vistas i Guds rike. Sker inget mirakulöst med oss, blir vi inte födda på nytt, med andra ord får ett helt nytt liv, förblir vi i mörkrets rike som är motsatsen till Guds rike. Då är vi andligt döda och kommer ingen förändring till stånd under vår utmätta nådatid, så att vi med Paulus kan säga, att Gud har "frälst oss från mörkrets välde och fört oss in i sin älskade Sons rike" (Kol. 1:13), då övergår den andliga döden vid den kroppsliga döden i den eviga döden.

Det råder ingen tvekan om att det är stor skillnad mellan människor. Vissa är vänliga och hederliga, andra är uppfyllda av hat och falskhet. En del är samvetsgranna, andra kriminella. Vi märker genast skillnaden. Vi har hellre att göra med trevliga, glada människor än med de osympatiska och illvilliga. Men vilka egenskaper olika människor än har, hurdana de än är till sin läggning, har de alla det gemensamt att de är Adams barn. De är grundskadade av våra första föräldrars synd och kan inte annat göra än att dagligen synda med tankar, ord och gärningar. Här råder absolut jämlikhet: "Alla har syndat och saknar härligheten från Gud" (Rom. 3:23). P.g.a. syndafördärvet förtjänar alla den eviga fördömmelsen.

Den nya födelsen är att dö bort från jaget och låta Kristus, morgonsolen, stråla fram

Hela skapelsen har fallit i olag till följd av Adams och Evas synd. Den värld vi lever i är inte normal. Paulus beskriver några av avgudadyrkans konsekvenser i Rom. 1:26–32. Allting blir förvänt när vi som skapats till att ära Gud över allting istället dyrkar avgudar. Jaget, penningen, makten och allt annat som inte är Gud måste upphöra att vara hjärtats främsta angelägenhet, vårt hjärtas centrum. I vårt hjärtas centrum ska istället Guds härlighet lysa såsom solen gör i vårt solsystem. Det är för detta vi är skapade. Och Guds härlighet görs känd genom Jesus Kristus: "Sonen är utstrålningen av Guds härlighet och hans väsens avbild" (Hebr. 1:3).

Pånyttfödelsen innebär därför att Jesus blir vårt allt: vår rättfärdighet, vår salighet, vår sol som lyser upp för oss och ger oss liv. De kristna kan säga med Paulus: "Gud, som sade: 'Ljus ska lysa fram ur mörkret', Han har låtit ljus lysa upp våra hjärtan, för att kunskapen om Guds härlighet, som strålar fram i Kristi ansikte, ska sprida sitt sken" (2 Kor. 4:6). Jesus, Han som säger sig vara "den klara morgonstjärnan" (Upp. 22:16), måste inta sin rätta position i vårt hjärtas solsystem. Det handlar om att den gamla människan, det egoistiska jaget, ska dö och att vi istället får leva det nya livet. Detta skriver Paulus om i Rom. 6:3–11.

I kapitlet därefter, Rom. 7:14–25, ser vi sedan att detta inte är något som sker fullständigt på en gång, utan att det är fråga om en livslång kamp mellan det nya och det gamla hos oss. Fullkomligt frälsta från allt ont, och därför helt återspeglade Guds härlighet, blir vi först efter döden. Det viktiga och avgörande är inte hur mycket av det gamla som hunnit dö hos oss, utan att vi blivit födda på nytt och kommit in på den smala vägen som leder till evigt liv (Matt. 7:14). Men hur går den nya födelsen till? Hur ska detta fantastiska och nödvändiga för saligheten, såväl den timliga som den eviga, åstadkommas?

Den nya födelsen sker genom nådemedlen, dopet och Ordet.

Ingen människa kan åstadkomma sin egen pånyttfödelse, lika litet som hon kan föda sig själv biologiskt. Lika litet som människan hade att göra med världens skapelse, då Gud lät ljus lysa fram ur mörkret, lika litet har hon att göra med upptändandet av det ljus som lyser i hennes hjärta från pånyttfödelsens ögonblick (2 Kor. 4:6). Det är Gud själv som ensam framskapar ljuset i båda fallen. Det är Gud själv som föder sina barn till det eviga livet. Detta antyds redan i Jesu samtal med Nikodemus. När Jesus säger: "Den som inte blir född på nytt kan inte se Guds rike" (Joh. 3:3) kan detta lika väl översättas "Den som inte blir född ovanifrån (d.v.s. av Gud) kan inte se Guds rike".

Men hur går Gud till väga då Han föder sina barn till det nya, eviga livet? Enligt skriften sker det på två sätt. Petrus skriver: "Ni är ju födda på nytt, inte av en förgänglig säd utan av en oförgänglig, genom Guds levande *Ord* som består" (1 Petr. 1:23). Jakob hävdar samma sak (Jak. 1:18). Guds Ord pånyttföder alltså. När evangeliet om syndernas förlåtelse p.g.a. Jesu ställföreträdande försoningsdöd på korset mottas i tro uppstår ett nytt liv. Jesus svarade Nikodemus på frågan hur den nya födelsen går till med att säga att en blick på Människosonen, som på korset skulle upphöjas liksom Mose upphöjde kopparormen i öknen, leder till evigt liv. "Så älskade Gud världen att Han utgav sin enfödde Son, för att var och en som tror på Honom inte ska gå förlorad utan ha evigt liv" (Joh. 3:16). När man med trons blick fått syn på Jesu försoningsverk har man alltså evigt liv.

När Israels barn blev ormstungna under ökenfärden räddades de undan giftdöden genom att fästa blicken på den på en påle upphöjda kopparormen (4 Mos. 21:9). För att vi ska kunna bli saliga och räddas undan syndens smitta som leder till den andliga och eviga döden, måste vi se Guds Lamm, Människosonen som upphöjdes på korset (Joh. 3:14). Den gamle ormen sprutade in sitt djävulsgift i vår mänskliga natur redan i begynnelsen (1 Mos. 3) och har därmed varit den som bringar död över människosläktet alltifrån Adam och Eva (Joh. 8:44), men genom att med trons blick se upp mot Jesus hängande på korset för våra synders skull får vi evigt liv. Det är det enda sättet varpå vi blir evigt saliga. Det spelar inte någon roll var någon annanstans en människa söker, om hon inte söker hos Kristus. Israels barn kunde titta åt vilket håll de ville när de låg döende i öknen, men endast om de såg på ormen skulle de leva. De kunde välja att se på Mose eller på bergen eller på solen eller på sina fötter. Men de skulle inte leva om de inte såg på ormen. Så är det också för oss. Ormen på pålen pekade framåt mot Jesus. Frälsning kan bara vinnas när vi ser Jesus hänga på korset för oss.

Men även *dopet* pånyttföder. Paulus kallar dopet för "ett bad till ny födelse" (Tit. 3:5). Och Jesus säger till Nikodemus, att den som "inte blir född av vatten och Ande kan inte komma in i Guds rike" (Joh. 3:5). Dopet får sin kraft av Ordet, som därför är det som föder på nytt även i dopet (SKB, s 370).

Såväl dopet som Ordet pånyttföder alltså en människa till evigt liv. Båda dessa är *Guds* gärningar. Det går därför inte att genom mänskliga handlingar pånyttföda sig själv eller andra. Man kan t.ex. inte bedja sig till sin egen pånyttfödelse eller pånyttföda andra genom att spela dramatisk musik eller på annat sätt utsätta dem för påtryckningar samtidigt som man uppmanar dem att omvända sig. Sådana psykologiska knep är bara människoverk och leder endast till falska omvändelser. Endast Guds Ande verkar omvändelsen eller pånyttfödelsen och Han gör det genom dopet och Ordet.

Den nya födelsen måste sedan följas av ett andligt ätande. De flesta av oss svenskar blev Guds barn som mycket små, då vi pånyttföddes genom dopet. På ett för oss alldeles oförklarligt sätt tog den Helige Ande då sin boning i våra hjärtan. Vi fick då leva det nya livet så att säga omedvetet den första tiden. Men i takt med att våra förstånd utvecklades behövde vi andlig näring för att hållas vid liv. Likaväl som föräldrar måste ge sina barn vanlig mat för att de inte ska svälta och dö, måste de ge sina barn andlig mat (söndagsskola, Barnens Bibel m.m.) för att de inte ska dö andligt, utan tvärtom tillväxa i Guds nåd och kärlek. Vilket stort ansvar vilar inte här på föräldrarna och hur har inte denna uppgift av det stora flertalet försummats! Många är de dopbarn som p.g.a. föräldrarnas slarv och ointresse dött den andliga döden.

Har man dött andligt är det bara Guds ord, evangeliet om syndernas förlåtelse, som på nytt kan föda en till liv. Det är också endast detta Ord, tillsammans med sakramenten, som kan hålla oss vid andligt liv.

Den som är på väg bort från Gud måste därför åter ställa sig under Guds ord. Guds lag måste ännu en gång krossa den gamla människan och sedan kommer Guds evangelium om den korsfäste och uppståndne Frälsaren att levandegöra, att på nytt upptända den tynande vecken. "Hör, så får din själ leva!" (Jes. 55:3). Detta gäller även den i tron helt döde. "Jag säger er sanningen" säger Jesus, "Det kommer en tid, och den är redan här, när de döda ska höra Guds Sons röst, och de som hör den ska få liv" (Joh. 5:25). Ja, det gäller även allvarligt kristna människor. Vill dessa förbli vid andligt liv måste de ofta söka sig till Ordet och sakramenten. Med hjälp av dessa kan den gamla människan dagligen dödas och den nya dagligen tillväxa. Detta är att leva i sitt dop.

Amen.